चक्रवर्त्ती ह्यदीनात्मा जितारिस्त्वजितः परैः। स चेन्ममार सृञ्जय चतुर्भद्रतरस्त्वया।
पुत्त्रात् पुण्यतरस्तुभ्यं मा पुत्त्रमनुतप्यथाः। अयज्वानमदाक्षिण्यमभिश्वैत्येति व्याहरन्।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि अभिमन्युवधपर्व्वणि षोडशराजिके अष्टषष्टोऽध्यायः॥ ६८॥
॥ नारद उवाच॥ पृथुं वैण्यञ्च राजानं मृतं सृञ्जय शुश्रुम। यमभ्यषिञ्चन् साम्राज्ये राजसूये महर्षयः।
यत्नतः प्रथितेत्यूचुः सर्व्वानभिभवन्पृथुः। चतान्त्वास्यते सर्व्वान् इत्येवं क्षत्त्रियोऽभवत्। २२९५
पृथुं वैण्यं प्रजा दृष्ट्वा रक्ताः स्मेति यदब्रुवन्। ततो राजेति नामास्य ह्यनुरागादजायत।
अकृष्टपच्या पृथिवी आसीद्वैण्यस्य कामधुक्। सर्व्वाः कामदुघा गावः पुटके पुटके मधु।
आसन् हिरण्मया दर्भाः सुखस्पर्शाः सुखावहाः। तेषां चीराणि सम्वीताः प्रजास्तेष्वेव शेरते।
फलान्यमृतकल्पानि स्वादूनि चमृदूनि च। तेषामासीत्तदाहारो निराहाराश्च नाभवन्।
अरोगाः सर्व्वसिद्धार्था मनुष्या ह्यकुतोभयाः। न्यवसन्त यथाकामं वृक्षेषु च गुहासु च। २४००
प्रविभागो न राष्ट्राणां पुराणाञ्चाभवत्तदा। यथासुखं यथाकामं तथैता मुदिताः प्रजाः।
तस्य संस्तम्भिता ह्यापः समुद्रानभियास्यतः। पर्व्वताश्च ददुर्म्मार्गं ध्वजभङ्गश्च नाभवत्।
तं वनस्पतयः शैलादेवाऽसुरनरोरगाः। सप्तर्षयः पुण्यजना गन्धर्व्वाप्सरसोऽपि च।
पितरश्च सुखासीनमभिगम्येदमब्रुवन्। सम्राडसि क्षत्त्रियोऽसि राजा गोप्ता पितासि नः।
देह्यस्मभ्यं महाराज प्रभुः सन्नीप्सितान् वरान्। यैर्वयं शाश्वतीस्तृप्तिर्वर्त्तयिष्यामहे सुखं। २४०५
तथेत्युक्त्वा पृथुर्व्वैण्यो गृहीत्वाजगवं धनुः। शरांश्चाप्रतिमान् घोरान् चिन्तयित्वाब्रवीन्मही।
एह्येहि वसुधे क्षिप्रं चरेभ्यः काङ्क्षितं पयः। ततो दास्यामि भद्रं ते अन्नं यस्य यथेप्सितं।
॥ वसुधोवाच॥ दुहितृत्वेन मां वीर सङ्कल्पयितुमर्हसि। तथेत्युक्त्वा पृथुः सर्व्वं विधानमकरोदथो।
ततो भूतनिकायास्तां वसुधां दुदुहुस्तदा। तां वनस्पतयः पूर्व्वं समुत्तस्थुर्दुधुक्षवः।
सातिष्ठद्वत्सला वत्सं दोग्ध्री पात्त्राणि चेच्छती। वत्सोऽभूत्पुष्पितः शालः स्रवो दोग्धाऽभवत्तदा। २५१०
छिन्नप्ररोहणं दुग्धं पात्त्रमौदुम्बरं शुभं। उदयः पर्व्वतो वत्सो मेरुर्दोग्धा महागिरिः।
रत्नान्योषधयो दुग्धं पात्त्रमश्ममयं तदा। दोग्धा चासीत्तदा देवो दुग्धमूर्ज्जस्करं प्रियं।
असुरा ददुहुर्म्मय्यमामपात्त्रे तु ते तदा। दोग्धा द्विमूर्द्धा तत्रासीद्वत्सश्चासीद्विरोचनः।
ऋषिश्च शस्यञ्च नरा ददुहुः पृथिवीतले। स्वायम्भुवो मुनिर्वत्सस्तेषां दोग्धाऽभवत् पृथुः।
अलाबुपात्त्रे च तदा विषं दुग्धा वसुन्धरा। धृतराष्ट्रोऽभवद्दोग्धा तेषां वत्सस्तु तक्षकः। २५२५
सप्तर्षिभिर्ब्रह्म दुग्धं तपाचाक्लिष्टकर्म्मभिः। दोग्धा बृहस्पतिः पात्त्रं छन्दो वत्सश्च सोमराट्।
अन्तर्धानं चामपात्त्रे दुग्धं पुण्यजनैर्विराट्। दोग्धा वैश्रवणस्तेषां वत्सश्चासीद्वृषध्वजः।
पुण्यगन्धान् पद्मपात्त्रे गन्धर्व्वाप्सरसोऽदुहन्। वत्सश्चित्त्ररथस्तेषां दोग्धा विश्वरुचिः प्रभुः।
स्वधां रजतपात्त्रेषु ददुहुः पितरश्च तां। वत्सो वैवस्वतस्तेषां यमो दोग्धान्तकस्तदा।